

D E C I Z I E

10 iunie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completul, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Valentina Clevadî
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Platon Axenia, reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Nicoletei Budac împotriva Axeniei Platon cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună pe cote-părți,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 prin care a fost respinsă cererea Axeniei Platon cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către Platon Axenia,

c o n s t a ț ă

La 27 iunie 2012, Platon Varvara, Platon Grigorii și Platon Iurii, reprezentați de avocatul Beruceașvili Andrei, au depus cerere de chemare în judecată împotriva Axeniei Platon cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună pe cote-părți.

În motivarea acțiunii au indicat că la data de 29 iunie 2011, în or. Moscova, Federația Rusă, a decedat Platon Veaceslav, decesul acestuia fiind înregistrat la OSC mun. Chișinău la data de 07 iulie 2011 cu nr.32-T.

Invocă că Platon Varvara și Platon Grigorii sunt părinții defunctului, Platon Iurie este fiul acestuia, iar Platon Axenia este soția defunctului Platon Veaceslav, astfel încât atât reclamanții cât și pârta sunt moștenitorii legali de clasa I rămași după decesul lui Platon Veaceslav, care pînă la deces nu a lăsat testament.

Menționează că după deschiderea succesiunii s-a constatat că averea succesorală a defunctului este constituită din apartamentul nr. 307 din piața Unirii Principatelor 1, mun. Chișinău și automobilul „Nissan Tiida” cu numărul de înmatriculare COH 384, produs în anul 2007.

Afirmă că dreptul de proprietate asupra apartamentului a fost partajat între moștenitori în părți egale, fiecare avînd cîte $\frac{1}{4}$ cotă parte din apartament însă, necătînd la aceasta susțin că Platon Axenia în mod abuziv a ocupat întreg apartamentul și le împiedică în exercitarea dreptului lor de proprietate, iar la somația din 02 mai 2011 de înlăturare a obstacolelor create, aceasta nu a reacționat.

În drept reclamanții își întemeiază cerințele în baza art. 357 alin. (1) și 1571 Cod civil.

Solicită, recunoașterea dreptului de proprietate a Axeniei Platon asupra întregului 307 din str. Piața Unirii Principatelor 1m mun. Chișinău și să fie încasat de la Platon Axenia în beneficiul Varvarei Platon, Platon Grigorii și Platon Iurie o sultă în formă bănească în calitate de contravaloare a ¼ cotă parte din apartamentul 307 din apartamentul Piața Unirii Principatelor 1, mun. Chișinău.

La 25 martie Budac Nicoleta a depus o cerere cu privire la înlocuirea părții în proces și admiterea sa în proces în calitate de reclamantă.

În motivarea cererii a invocat că în baza contractului de vânzare-cumpărare din 15 martie 2013 a cumpărat de la Platon Varvara, Platon Grigorii și Platon Iurie 3/4 cote-părți din apartamentul 307 din Piața Unirii Principatelor 1, mun. Chișinău.

Prin încheierea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 09 iulie 2014, s-a dispus înlocuirea reclamanților Platon Varvara, Platon Grigorii și Platon Iurie cu succesorul acestora în drepturi Budac Nicoleta.

La data de 09 iulie 2014, Budac Nicolae a depus o cerere de modificare a cerințelor solicitând: partajarea apartamentului nr.307 din piața Unirii Principatelor 1, mun. Chișinău, prin vânzarea acestuia la licitație și distribuirea mijloacelor bănești obținute coproprietarilor proporțional cotelor-părți deținute și anume: Nicoletei Budac – 3/4 cote-părți și Axeniei Platon - 1/4 cotă-parte.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 28 ianuarie 2015, acțiunea a fost admisă, fiind partajat apartamentul 307 din Piața Unirii Principatelor 1, mun. Chișinău între coproprietarii Budac Nicoleta și Platon Axenia prin scoaterea bunului la licitație, cu distribuirea prețului între coproprietari în următoarea proporție: Budac Nicoleta - 3/4 cote-părți și Platon Axenia - 1/4 cotă-parte și încasat de la Axeniei Platon în beneficiul Nicoletei Budac cheltuielile de plata taxei de stat în cuantum de 300 lei și cheltuielile de asistență juridică în mărime de 300 lei și în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 5 842, 71 lei.

La 04 februarie 2015, Platon Axenia a depus apel nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe solicitând admiterea apelului casarea hotărârii primei instanțe cu emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie respins ca neîntemeiată. Totodată, apelanta a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat pentru depunerea cererii de apel.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, a fost respinsă cererea Axeniei Platon cu privire la scutirea de la plata taxei de stat, și nu s-a dat curs cererii de apel declarată de către Platon Axenia, fiindu-i acordat apelantei termen până la 06 mai 2015 ora 12.00 pentru prezentarea dovezii de plată a taxei de stat și cererii de apel motivată și explicat apelantei că în caz de neîndeplinire în termen a indicațiilor din încheiere, cererea de apel nu va fi considerată depusă și împreună cu toate documentele va fi restituită.

La 29 aprilie 2015, Platon Axenia reprezentată de avocatul Alexandru Stanțieru, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel cu soluționarea problemei în fond și emiterea unei noi încheieri prin admiterea cererii de scutire de la plata taxei de stat cu acordarea unui termen suplimentar pentru îndeplinirea indicațiilor din încheierea instanței de apel.

În motivarea recursului a invocat că încheierea instanței de apel este ilegală și neîntemeiată și urmează a fi casată.

Astfel, menționează că la pronunțarea încheierii instanța de apel a examinat superficial și neobiectiv circumstanțele cauzei, nu a elucidat pe deplin circumstanțele

importante pentru soluționarea justă a litigiului și a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

Menționează că instanța de apel nu a dat curs cererii de apel în absența apărătorului și reprezentantului său, care nefiind prezent în ședința de judecată a instanței de apel, din motive obiective, a fost lipsit de posibilitate de a da explicații, prezenta documentele și probele cu privire la circumstanțele pricinii, cât și în susținerea cererii sale cu privire la scutirea de la plata taxei de stat cât și de a prezenta argumentele apărării.

Astfel, instanța de apel la emiterea încheierii a ignorat și a încălcat atât prevederile art. 4, 5, 8, 9, 22, 23, 25-27, 55-60 CPC, care reglementează sarcinile procedurii civile, accesul liber la justiție, dreptul la asistență juridică, rolul diriguitor al instanței judecătorești în proces, egalitatea în fața legii și a justiției, participării la proces, drepturile procedurale ale părților cât și prevederile art. 130, 239, 240 care se referă la procedura adoptării hotărârii judiciare.

În circumstanțele relatate consideră că prin încheierea contestată Platon Axenia a fost privată de dreptul la un proces echitabil, de dreptul la un recurs efectiv, dreptul la proprietate, dreptul la acces liber la justiție și dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanță imparțială pe principiul contradictorialității și egalității tuturor persoanelor în drepturi.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a respinge recursul din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

După cum denotă actele cauzei, încheierea Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea apelantei Platon Axenia cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și prin care nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Platon Axenia cu acordarea apelantei unui termen până la 06 mai 2015 pentru lichidarea neajunsurilor a fost emisă la 01 aprilie 2015 (f.d. 135-136).

Tot materialul probator și anume scrisoarea de însoțire și avizele de recepție, anexate la materialele cauzei (f.d. 134, 137, 139), atestă că încheierea recurată a fost expediată atât în adresa apelantei Platon Axenia, cât și în adresa reprezentantului acesteia Stanțieru Alexandru, și a fost recepționată de către însuși apelanta Platon Axenia, care este parte al procesului respectiv, la 10 aprilie 2015, iar de către reprezentantul acesteia la 14 aprilie 2015.

Cu toate acestea însă, recursul, împotriva încheierii menționate, a fost declarat de către Platon Axenia, reprezentată de avocatul Stanțieru Alexandru, doar la data de 29 aprilie 2015, respectiv, în afara termenului legal prevăzut de art. 425 CPC.

Mai mult decât atât, nici recurenta Platon Axenia și nici reprezentantul acesteia, nu au solicitat repunerea în termenul a recursului și nu au prezentat dovada

imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege, pe cînd, în sensul prevederilor art. 116 alin. (1) și (3) CPC, este de înțeles că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță, doar în cazul anexării la cererea de repunere în termen a probelor ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii acestui act procedural în termenul legal.

Iar în conformitate cu art. 113 alin. (1) CPC, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

La acest capitol, instanța de recurs consideră necesar de menționat și faptul că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decît într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Or, prin înaintarea recursului la data de 29 aprilie 2015, recurenta Platon Axenia și-a exercitat dreptul său cu nerespectarea termenului legal, care de natură atrage decăderea dreptului de a exercita calea de atac a recursului și să justifice în speță, admiterea excepției tardivității recursului și în consecință, atrage respingerea recursului ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

Nici argumentul reprezentantului recurente, precum că a luat cunoștință cu încheierea recurată la data de 15 aprilie 2015, nu justifică omiterea termenului de îndeplinire a actului de procedură.

Aceasta deoarece cum a fost menționat însuși Platon Axenia a recepționat încheierea contestată încă la 10 aprilie 2015, fapt ce se confirmă prin avizul de primire a încheierii (f.d. 137).

Astfel, în condițiile acestui text, instanța de recurs consideră necesar de a respinge recursul declarat de Platon Axenia, reprezentat de avocatul Stanțieru Alexandru, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015 ca fiind depus cu omiterea termenului prevăzut de lege.

În același timp, instanța de recurs ține să menționeze că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6 paragraf 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, încuviințarea exercitării unei căi ordinare de atac în urma rămânerii definitive a actului jurisdicțional valabil adoptat în lipsa unor circumstanțe fundamentale și obligatorii, ar însemna de fapt încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului în speța Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, definitivă din 14 februarie 2007.

Pentru considerentele menționate și avînd în vedere faptul că recurenta, fără motive întemeiate, a depus cererea de recurs în afara termenului legal, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Platon Axenia, reprezentată de avocatul Stanțieru Alexandru, ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015.

În conformitate cu art. 427, lit. a) CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de Platon Axenia, reprezentată de avocatul Stanțieru Alexandru, ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 01 aprilie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Nicoletei Budac împotriva Axeniei Platon cu privire la partajarea bunurilor proprietate comună pe cote-părți.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Valentina Clevadi

Tamara Chișca-Doneva